

El Diacrític | | Actualitzat el 03/11/2018 a les 12:53

Brasil: ara ens queda pair el dol i plorar, perquè plorem com riem, i seguir lluitant

Katia Juncks, activista vigatana d'origen brasiler, expressa en aquest article les seves emocions després de la victòria del neofeixista Jair Bolsonaro a les eleccions del seu país | «És un gran repte entendre com és possible que més de 57 milions de persones hagin votat al «Mito». La pregunta que ens fem ara és: tota aquesta població és neofeixista?»

Expressió artística feta per l'alumnat de l'escola indígena guaraní del morro de Massiambú, al Brasil | Katia Juncks

En moments com aquest, moments de por pel que pot passar a la democràcia a Brasil, moments on no trobem paraules per explicar fets tan absurds com el que va passar a Brasil el fatídic diumenge dia 28, només ens queda buscar aire fresc i consol en paraules de persones que pensen sobre el món on vivim, persones com Galeano, internacionalista i *de andar por casa*, que coneixia els detalls de la terra que ens ha vist néixer, que coneixia les entranyes d'Amèrica Llatina com poques persones les reconeixen. Company, com et trobem a faltar, segur que ens faries reflexionar i ens posaries deures a fer. Però com que ara ja no hi ets, anem a buscar els teus escrits, i en el prestatge he trobat,

"Ellos supieron escuchar

Carlos y Gudrun Lenkersdorf habi?an nacido y vivido en Alemania.

En el año 1973, estos ilustres profesores llegaron a Me?xico. Y entraron al mundo maya, a una comunidad tojolabal, y se presentaron diciendo:

?Venimos a aprender.

Los indi?genas callaron.

Al rato, alguno explico? el silencio: ?Es la primera vez que alguien nos dice eso.

Y aprendiendo se quedaron allí?, Gudrun y Carlos, durante años de años.

De la lengua maya aprendieron que no hay jerarquía que separe al sujeto del objeto, porque yo bebo el agua que me bebe y soy mirado por todo lo que miro, y aprendieron a saludar así?:

?Yo soy otro tu?. ?Tu? eres otro yo."

Jo soc una de les 47 milions de persones que han votat Haddad, que han votat per la democràcia. Jo no sóc la majoria, sóc dels que vam perdre, sóc la que plora encara cada dia des del diumenge 28 perquè no entenem què ha passat. Sóc les companyes de tota Catalunya que hem treballat per convèncer les persones que dubtaven a votar al candidat numero 13, perquè votar al 13 no era l'opció clàssica de votar al programa polític del PT, votar al 13 era decidir si condemnàvem a la mort o no a la democràcia, tan fràgil a Brasil. Votar al candidat numero 17 era votar l'odi, la tornada de la dictadura, als *ismes* que Bolsonaro arrossega en el seu discurs i llarga trajectòria de cretí. Són fets, i nosaltres no votem feixistes, nosaltres som antifeixistes.

Som 47 milions de persones demòcrates declarades i actives que ens sumem a l'Amèrica, l'Àfrica, l'Àsia i a l'Europa antifeixista. Encara no podem entendre com ha sigut possible que 57 milions de persones hagin votat al candidat Jair Bolsonaro que vomita odi, que respira odi, que tot ell és odi. No entenem com 57 milions de brasileres i brasilers hagin votat a un candidat homòfob, misogin, racista, xenòfob, classista, defensor de la tortura i dels cops militars, feixista i ultradretà. Ja no trobem més conceptes fastigosos per definir el «mito» 17, però és segur que ens en descuidem uns quants.

Ens sobresalta el discurs del votant del per què votava a un neofeixista: «el voto a ell perquè estic en contra de la corrupció, perquè el PT representa la corrupció al Brasil.» No entenem com és possible que, de cop, «només el PT és un partit corrupte», un partit que ha patit tota mena de persecució dels neoliberals, perquè és un partit que, per primera vegada en la història política de Brasil, ha parlat i ha fet possible canvis reals en àmbits de la pobresa, dels drets humans, dels drets de les dones, de les indígenes, dels negres, dels drets LGTB... Tot això trenca amb el sistema conservador i patriarcal, tot això molesta al sistema polític tradicional i empresarial que veu la seva praxis capitalista arrelada i de política oligàrquica masclista posada en dubte de cop en el país de l'alegria, del sol, de l'excés -de la fartura-. Vaja, quanta alegria, quanta claror i quanta fartura, tota només per la burgesia blanca i majoritàriament masclista.

Marxa per Marielle Franco, a Brasília, el 15 de març passat. Foto: Mídia Ninja

Tothom sap que la corrupció és estructural a Brasil, que els grans partits que governaven i governen el país estan esquitxats i molts pocs són condemnats per fets corruptes. Que fràgils són les línies vermelles entre els tres poders! Fragilitat que, com sempre, beneficia a l'oligarquia de sempre. Ara, al PT, mà dura!

La judicialització de la política és evident. El jutge Sergio Moro, un dels grans responsables de l'*Operação Lava Jato*, seria el conseqüent responsable del foment de l'odi cap al PT. El jutge, que ha ultrapassat les línies vermelles dels tres poders molts cops, ha ajudat a crear el rebuig massificat a un partit en concret; el jutge Moro es descuida dels partits tradicionals; el jutge Moro és «*la mano que mece la cuna*». Ell ha construït un relat que beneficia des de BOVESPA fins a l'IBEX 35, un relat que, amb l'ajuda de *fake news*, ha entrat en el raonament polític volàtil del 36 % de la població brasilera semialfabetitzada. Les xarxes socials són volàtils, el pensament polític també ho ha sigut, però ha calat i ben fort; la intoxicació era diària, constant i tot anava molt ràpid. Ha creat la paranoia petista des del cop contra la Dilma, una constant.

Han donat pinso a la bèstia, a Belzebú, i, curiosament, moltes de les persones neofeixistes que anaven a votar-lo portaven la Bíblia a la mà. Realitats paral·leles. No s'entén res, ens supera el relat. Ens supera els fets. Ens supera la dimensió de l'estupidesa. Tan avall heu caigut!

És un gran repte entendre com és possible que més de 57 milions de persones hagin votat al «Mito». La pregunta que ens fem ara és: tota aquesta població és neofeixista? La resposta la tindrem amb el temps, amb els fets violents que se succeiran -perquè la tragèdia està anunciada- i als carrers.

Les brasileres i els brasilers que es vesteixen de verd i grog lluint la bandera nacional als carrers són feixistes com ho era la població alemanya en les eleccions a l'Alemanya prenazi? Adolf Hitler també va fer servir -de fet per primera vegada- una forta publicitat per fer campanya electoral.

Creiem que les persones que vivien a l'Alemanya prenaazi eren nazis? Tenien totes consciència del vot que havien donat a Hitler?

Creiem que sí, que tothom ha de ser responsable pel vot que dona amb més o menys consciència, perquè el vot és responsabilitat personal de cadascú, intransferible, intocable. Llavors, qui ha anat a votar a un candidat declaradament ultradretà feixista n'és el responsable.

Tant de bo les penes i els remordiments apareguin als votants del feixisme, que sigui només una qüestió de temps i de carrer, ho hem d'esperar. Ens queda l'esperança que gran part dels 57 milions de votants facin un *mea culpa* immediatament i aturin la bogeria del seu elegit líder a Brasil.

Ara ens queda pair el dol i plorar, perquè plorem com riem, tenim emocions, empaties, solidaritats, i seguirem lluitant, perquè lluitem, hem nascut lluitant i així seguirem.

Galeano ens ha ajudat a reflexionar i així ho fem: nosaltres les 47 milions de persones perdedores som la humanitat, perquè nosaltres bevem de la humanitat perquè la humanitat ens beu de nosaltres.

Seguirem amb tota la força que ens dona la lluita seguida per la indignació per tot el que ha passat amb la gran companya Marielle Franco! Presente!